

ת"פ 43919/01/16 - מדינת ישראל נגד אדם עאמר - בעצמו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 43919-01-16 מדינת ישראל נ' עאמר
תיק חיצוני: 390642/2015
בפני כבוד השופטת מרב גרינברג
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אבישי רובינשטיין
אדם עאמר - בעצמו ע"י ב"כ עו"ד עארף פריג'

פסק דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום **בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש** לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
2. כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 1.9.15 בסמוך לשעה 20:30 על רקע מחלוקת כספית בין הנאשם למתלונן, הגיע הנאשם לחנות המתלונן ותקף אותו בכך שדחף אותו הכה בו בראשו, הפילו ארצה והמשיך להכותו באגרופים ובעיטות שעה שהוא שרוע על הרצפה, ואף דרך עליו. לכשנעמד המתלונן על רגליו אחז הנאשם במיכל גז והכה באמצעותו את המתלונן בראשו, בגבו בידי וברגליו, מספר פעמים. הנאשם חדל ממעשיו רק כאשר הגיעו עוברי אורח למקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן חבלות בכתפיו ודימומים בפניו.
3. ביום 28.6.16 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום כפי שהוא, והורשע. עוד הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, אשר יבחן, בין היתר, עתירת ההגנה לביטול הרשעתו בדין.

תסקיר שירות מבחן

4. שירות המבחן הניח תסקיר בו פירט בהרחבה את נסיבותיו האישיות של הנאשם ובא בהמלצה לבטל הרשעתו. הנאשם בן 50, נשוי בשנית ואב לשמונה ילדים בגילאים שונים, עובד כשכיר במוסך ובמקביל עוסק בסחר בנדל"ן ברומניה, יחד עם הורי אשתו הנוכחית. בשנת 2008 נישא לאשתו (בוגרת תואר בכלכלה ומהנדסת כימיה) אזרחית רומניה, ונולדו להם שלושה ילדים.
5. עוד עלה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות ולא פתוחים נגדו תיקים נוספים. כמו כן, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, ביטא צער וחרטה על התנהגותו. הנאשם הסביר את הרקע

לביצוע המעשים בהתנהגות מזלזלת ופוגענית מצד המתלונן, אך ניכר שמודע לחומרת התנהגותו וחש תחושת בושה עמוקה. הנאשם התנצל בפני המתלונן ופנה למכובדים בכפר על מנת ליישב את הסכסוך בדרכי סולחה.

6. התרשמות שירות המבחן שמדובר בנאשם שמנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, בתחומי המשפחה, העבודה והתעסוקה, ומתמודד עם קשיים הניצבים בפניו באופן נורמטיבי. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי מעורבותו הראשונה עם החוק וההליך המשפטי המתנהל נגדו לראשונה בחייו הרתיעו אותו. לאור כך, המליץ שירות המבחן לבטל הרשעתו נוכח פגיעה עתידית בו ובמשפחתו, וכן לאור גילו ותפקודו החיובי לאורך השנים, לצד ביצוע של"צ בהיקף של 150 שעות, בהתאם לתוכנית שגובשה עבורו.

תמצית טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה, עו"ד גורלניק, עמדה בטיעוניה על חומרת מעשיו של הנאשם, על הפציעות שנגרמו למתלונן, ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהתנהגותו של הנאשם. כמו כן ציינה את העובדה כי הצדדים הגיעו להסדר בשל היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי, והתחשבות בכך שהנאשם פיצה את המתלונן בסכום גבוה של 25,000 ₪ בהתאם להסכם סולחה שנכרת ביניהם. המאשימה התנגדה לביטול הרשעת הנאשם, ועתרה לעונש מאסר בן 3 חודשים שיכול שירוצה בעבודות שירות עד 3 חודשים, מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

8. ב"כ הנאשם, עו"ד עארף פריג', ביקש, בטיעונו, לאמץ המלצת שירות המבחן ולבטל הרשעת הנאשם. ב"כ הנאשם הפנה לעברו הנקי של הנאשם, לכך שמדובר במעידה חד פעמית, לאורח חייו התקין ולגילו. בעיקר עמד על חשיבות שבאי הרשעת הנאשם אשר נשוי לאזרחית רומניה, המצויה בסיומו של הליך ארוך ומתמשך של קבלת אזרחות ישראלית. עוד הוצג מסמך זימון ממשרד הפנים - רשות האוכלוסין (נ/1) ונוהל איחוד משפחות (נ/2) המאשש, לשיטת ההגנה, טענותיהם ביחס לפגיעה בהליך ההתאזרחות של אשת הנאשם ככל שישורשע בתיק דנא.

9. עוד שמעתי את אשת הנאשם, מהנדסת כימיה במקצועה, שהסבירה בעדותה כי מצויה בהליכי קבלת אזרחות מאז שעברו בני הזוג להתגורר בישראל, לפני כחמש שנים. כמו כן, ציינה כי הרשעת הנאשם תסתום את הגולל על מאמציה לקבל אזרחות ישראלית.

דין והכרעה

דין בעתירת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם

10. תחילה אבחן עתירת ההגנה לבטל הרשעת הנאשם, ולקבל המלצת שירות המבחן במלואה. ההגנה, בטיעוניה עתרה לביטול הרשעת הנאשם ממספר טעמים שהמרכזי ביניהם הוא הפגיעה העתידית בסיכויי אשת הנאשם לקבל אזרחות ישראלית. המאשימה התנגדה לעתירה זו נוכח חומרת העבירות.

11. כלל נקוט בידינו הוא כי משהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדין, והימנעות מהרשעה מהווה חריג לכלל זה. חרף הכלל האמור, בית המשפט העליון קבע בשורה של פסקי דין כי בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, ינקוט בית המשפט בחלופה של הטלת ענישה ללא הרשעה. קביעה זו מבוססת על הכרת המשפט במורכבות החיים האנושיים, בהם עשויים להיווצר מצבים אשר אינם מתאימים להחלת הכלל המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת האשמה. מצבים חריגים ויוצאי דופן, בהם עוצמת פגיעתה של ההרשעה בפלילים בנאשם האינדיבידואלי גוברת על שיקול האינטרס הציבורי - חברתי כלכלי, ומאפשרים להימנע מהרשעת הנאשם בדין. (ראה ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07), ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש ואח'**, פ"ד נ (3) 682, ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3) 685).

12. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "הלכת כתב") נקבע, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני תנאים, **האחד** - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. **השני** - על ההרשעה להוות פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. עוד התווה כב' השופט לוין קווים מנחים נוספים הקשורים בנסיבות חריגות של הנאשם, כאשר על כפות המאזנים עומד מחד האינטרסים האישיים של הנאשם ומאידך, עומד האינטרס הציבורי.

בין השיקולים שמנה, המתייחסים לשיקומו של הנאשם, עומדים השיקולים הבאים: האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, הסיכון בהישנות דפוס ההתנהגות מצד הנאשם, יחסו של הנאשם לעבירה, נטילת אחריות והבעת חרטה וכן השפעת ההרשעה על תחומי פעילות הנאשם. מן העבר השני, יש ליתן משקל לשיקולים שבאינטרס הציבורי, תוך שימת דגש על טיב העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

13. בפסיקה מאוחרת יותר הדגיש בית המשפט העליון כי מדובר בחריג מצומצם שיעשה בו שימוש "רק במקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה" (ראו רע"פ 3589/14 **לזון נ' מדינת ישראל**, מיום 10.6.14). ההימנעות מן ההרשעה הופכת לקשה וחריגה יותר ככל שהעבירה חמורה יותר, שכן ניצבת בפנינו השאלה במלוא עוזה - האם יש בשיקולים האישיים של הנאשם כדי לגבור על האינטרסים הציבוריים, ובין היתר על הצורך בהרתעת היחיד והרבים.

14. עוד נקבע כי על הנאשם מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ועתידו ולתמוך טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל** (31.12.12); רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (26.04.14); רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.14)).

15. לאחר ששקלתי, בכובד ראש, נסיבות המקרה שלפניי ושאלת הפגיעה העתידית בנאשם ובבני משפחתו, מצאתי להיעתר לבקשת ההגנה ולקבוע שעניינו של הנאשם נופל בגדר המקרים החריגים המאפשר ביטול הרשעתו.

להלן טעמי;

טיב העבירה וחומריתה

16. המעשים המיוחסים לנאשם חמורים ופגעו פגיעה ממשית בגופו של המתלונן ובביטחונו. על רקע מחלוקת כספית של מה בכך, תקף הנאשם את המתלונן תקיפות קשות ובין היתר, דחפו, הכה בראשו, הפילו לרצפה והמשיך להכותו גם שהמתלונן היה שרוע על הארץ. הנאשם לא חדל הנאשם ממעשיו, אחז במתלונן והכה אותו באמצעות מיכל גז בראשו, גבו, ידיו ורגליו, ולא עזבו עד שהגיעו עוברי אורח והפרידו ביניהם. כתוצאה ממעשיו, נגרמו למתלונן חבלות רבות.
17. אכן, הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 380 לחוק ולא בעבירת אלימות חמורה יותר. עם זאת מדובר במעשי אלימות מהרף הבינוני- גבוה שאין להקל בהם ראש. עוד לא נטען להתנהגות פסולה כלשהיא מצד המתלונן ואף מעובדות כתב האישום לא עולה כל נקיטת אלימות מצדו כלפי הנאשם.

נסיבות הנאשם

18. הנאשם שלפניי כבן 50, נטול עבר פלילי ומנהל אורח חיים יצרני ושומר חוק. התרשמתי שהאירוע נשוא כתב האישום חריג להתנהלותו ואינו מאפיין את אורח חייו. למסקנה דומה הגיע גם שירות המבחן בתסקירו כשמצא שהנאשם מנהל אורח חיים תקין בכל היבטי חייו ומתמודד עם הקשיים הניצבים בפניו באופן נורמטיבי.
19. הנאשם נטל אחריות מלאה והביע חרטה ובושה על מעשיו הן ישירות מול המתלונן והן במסגרת תסקירו.
20. אף התמונה הכללית המצטיירת בתסקיר שירות המבחן חיובית, כך ביחס לרמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם וכך בכל הקשור לסיכויי שיקום גבוהים. שירות המבחן בא בהמלצה לבטל הרשעת הנאשם בשל תפקודו החיובי אם כי מציין שלא הוצגו בפניו טיעונים קונקרטיים אודות נחיצות סיום ההליך ללא הרשעה.

הסכם הסולחה ופיצוי המתלונן

21. זאת ועוד, בסמוך למועד האירוע, פנה הנאשם מיוזמתו למתלונן, יזם הסכם סולחה ואף פיצה אותו בסכום נכבד של 25,000 ש"ח.
22. בית המשפט העליון התייחס לא פעם בפסיקתו למוסד הסולחה, ולמקום שיש להעניק לו במסגרת ההליך המשפטי (ראו, למשל, בש"פ 8512/02 **נסראדין נ' מדינת ישראל** (21.10.2002); בש"פ 8041/06 **מרזוק נ' מדינת ישראל** (31.10.06); בש"פ 8449/07 **אבו ג'ודה נ' מדינת ישראל** (16.10.07). "**בפסיקה זו הכיר בית המשפט בחשיבותו של מוסד זה בחברות מסורתיות, בהשכינו לא פעם שלום בית בין קבוצות יריבות, בתיווכם של נכבדי העדה, תוך קידום עקרונות של "צדק מאחה", אשר יש בהם לא פעם כדי להביא לסיומם של סכסוכים אלימים**" (בש"פ 2890/09 **אנואר חסן נ' מדינת ישראל** (4.6.09)). עוד מבהיר כב' השופט ג'ובראן בפסיקתו, כי הסכם הסולחה אינו חזות הכל ומדובר באמצעי חיצוני לפתרון סכסוכים, כשמידת השפעתו תשתנה ממקרה למקרה, ועל פי רוב, עיקר המשקל המוענק להסכם הסולחה רק בשלב גזירת הדין, כחלק ממכלול השיקולים הנשקלים לקולת

23. בענייננו, מצאתי ליתן משקל נכבד להסכם הסולחה בין הצדדים. הנאשם פנה למתלונן מיוזמתו, בסמוך למועד האירועים ובמטרה לקדם פיוס בין הצדדים, ואף נאות, במסגרת הסכם הסולחה, לפצות את המתלונן בסכום גבוה. מעשיו אלו של הנאשם מלמדים על תובנה מלאה מצדו לפסול שבמעשיו ולהשלכות מעשיו על המתלונן.

השפעת ההליך המשפטי על בקשת אשת הנאשם לקבלת אזרחות ישראלית

24. בחנתי האם יש בטיעונים שהוצגו לפניי במסגרת הטיעונים לעונש, ובמרכזם -פגיעה אפשרית באישור בקשה מטעם בני הזוג לאיחוד משפחות והענקת אזרחות לאשת הנאשם שהינה אזרחית רומניה, כדי להטות את הכף לטובת ביטול הרשעת הנאשם.

25. הנאשם נשוי בשנית לאזרחית רומניה, תחילה התגוררו בני הזוג מחוץ לארץ ולפני כחמש שנים עברו להתגורר בארץ ונולדו להם 3 ילדים. עוד עולה שבני הזוג מצויים בעיצומו של הליך איחוד משפחות ועניינם מטופל על ידי רשות האוכלוסין וההגירה.

26. במסגרת טיעוני ההגנה לעונש עלה סיכון אפשרי לסירוב לבקשה זו נוכח ההליך המשפטי דנא ותוצאותיו. בהתאם לבקשתי, הציגה ההגנה מסמך (נ/1 מיום 27.6.12) מטעם הרשות, לפיה שוקלת לסרב לבקשת אשת הנאשם לקבלת אזרחות בשל התיק הפלילי שתלוי כנגד הנאשם.

27. עוד הוצג נוהל איחוד משפחות (נוהל מס' 5.2.0015 של רשות האוכלוסין וההגירה), לפיו במסגרת בחינת בקשה לקבלת אזרחות של בן הזוג הזר ניתן משקל רב למעורבות בן הזוג הישראלי בפלילים, ובין היתר קיומן של הרשעות או תיקים תלויים ועומדים (סע' 1.4 לנוהל). בסע' 3.2.1 לנוהל אף מובהר שככל שמדובר בבן זוג שריצה מאסר או נתון במעצר, צפויה הרשות לסרב לבקשה.

28. אכן, אין המדובר בענייננו בנאשם הנתון במעצר ואף בהתאם לעתירת המאשימה, אינו צפוי לריצוי מאסר ממושך, עם זאת, שוכנעתי, שהרשעת הנאשם בתיק זה עשויה לפגוע פגיעה ממשית בבקשת הנאשם ובת זוגו לאיחוד משפחות וסיכוייה לקבל אזרחות ישראלית. פגיעה אפשרית זו מהווה נזק קונקרטי וממשי לעתיד הנאשם ומשפחתו ועומדת בתנאי השני של הלכת כתב.

29. לאחר ששקלתי כלל השיקולים הנוגעים לסוגיה זו מצאתי לקבוע שעלול להיגרם לנאשם ולבת זוגו נזק רב כתוצאה מהרשעתו, שאינו עומד ביחס סביר לטיב העבירה המיוחסת לו ונסיבותיה.

30. ודוק, אין בקביעתי זו כדי להמעיט מחומרת מעשיו של הנאשם. המעשים שביצע הנאשם קשים, ולולא הצטרפות של שיקולים לקולא וביניהם, נסיבות הנאשם, פיצוי המתלונן, מעורבות ראשונה בפלילים ונטילת אחריות מלאה, ובעיקר הפגיעה האפשרית בהליך קבלת האזרחות ואיחוד המשפחות, לא היה מקום להיעתר לבקשתו זו.

31. בחנתי אף את הפסיקה בסוגיה זו, ומצאתי שבמקרים לא מועטים, חלקם חמורים יותר,

בוטלה הרשעת נאשמים, אם ע"י הערכאה הדיונית ואם ע"י ערכאת הערעור. כך אפנה לע"פ (מח-מרכז) 7546-09-08 **קפלינסקי נ' מדינת ישראל** - הדן בנאשמת שהורשעה בעבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפה סתם. הנאשמת ערערה על הרשעתה ובית המשפט המחוזי שוכנע ש"מידת הפגיעה האישית **במערכת, אם נותר הרשעתה בעינה, רבה ממידת הפגיעה באינטרס הציבורי**" ועל כן ביטל הרשעתה; ת"פ (מח-מרכז) 35980-09-10 **מדינת ישראל נ' רוטובצב** - נאשמת שהודתה בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, כשהכתה את בן זוגה באמצעות פטיש כבד וגרמה לפציעתו. בית המשפט המחוזי נמנע מהרשעתה נוכח נסיבותיה, והנזק שייגרם מהרשעתה. (ערעור המדינה נמחק - ע"פ 7668/11); עפ"ג (מח-מרכז) 29495-10-12 **ע.ר. נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות. בית המשפט המחוזי ביטל הרשעתו בהתחשב בנזק שייגרם לו כתוצאה מאי גיוסו לשירות קרבי;

32. עוד אפנה למקרים נוספים בהם הורה בית המשפט על ביטול הרשעה בעניינם של נאשמים שביצעו עבירות אלימות, והטיל עונשי של"צ - כך ת"פ (ראשל"צ) 43065-02-15 **מדינת ישראל נ' יניאו** (19.5.16); ת"פ (י-ם) 55776-12-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (3.7.16); ת"פ (ראשל"צ) 25168-08-13 **מדינת ישראל נ' גולן** (10.10.16); ת"פ (רמ') 16750-09-13 **תביעות שלוחה רמלה נ' בוקובזה** (25.11.14); ת"פ (ראשל"צ) 57062-12-13 **מדינת ישראל נ' גבאי**; ת"פ (פ"ת) 29653-06-11 **מדינת ישראל נ' צרנישוב**.

33. לאור האמור, מצאתי כי המקרה של הנאשם, נופל בגדר אותם מקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם נסיבותיו של הנאשם מאפשרות הימנעות מהרשעתו. עוד אאמץ המלצת שירות המבחן אך אגדיל מכסת עבודות השל"צ. נוכח הפיצוי הנדיב שפיצה הנאשם את המתלונן, לא מצאתי מקום להטלת פיצוי נוסף ורכיב זה אף לא התבקש ע"י המאשימה.

אשר על כן אני קובעת כדלקמן:

- א. **מבטלת הרשעת הנאשם.**
- ב. מטילה צו של"צ בהיקף של 250 שעות, בהתאם לתוכנית שגיבש בשירות המבחן, במסגרת מחלקת התחזוקה בעיריית כפר קאסם, וזאת למשך שנה מהמועד שייקבע ע"י שירות המבחן. הנאשם מוזהר כי אם לא יבצע את השל"צ כנדרש, ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו בדין ולגזור את דינו.
- ג. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך ₪ 5,000 שלא יבצע כל עבירת אלימות למשך שנה מהיום.

ניתן היום, כ' שבט תשע"ז, 16 פברואר 2017, במעמד הצדדים.